

Juhásztalálkozó

A juhásznak jól megy dolga?

A megnyitó ünnepség résztvevői (balról jobbra: Kukovics Sándor, Antal Gábor, Horn Péter, Nagy István, Hajduk Péter, a mikrofonnál Horváth József)

Már hagyomány, hogy a juhászok Szent György-napi táján Hódmezővásárhelyen összejönnek.

Az is hagyomány, hogy sokan jönnek össze. Így volt ez az idén, a XXXIII. Szent György-napi juhásztalálkozó május elején. A program sem nagyon változott, már régen nincs juhászverseny és néhány éve nyíróversenyt sem rendeznek. Van más, amivel versenyre kelnek a juhászok: az időjárással, a szabályozással, a piaccal és ma már sokan a földnélküliséggel.

Az idei juhásznapi résztvevőit a házigazda jogán Horváth József, a Szege-di Tudományegyetem Mezőgazdasági Kara dékánja köszöntötte. Mint mondta: igény van erre a programra, ezt jelzi, hogy évek óta nem csökken a résztvevők száma. Van mit megbeszélni a kiskérődző ágazat jelenéről, jövőjéről. Az utóbbihoz egy egyetemi kar az oktatás színvonalának növelésével járulhat hozzá. „Igyekszünk helytállni s ezt az is mutatja, hogy a 2017-ben megjelent világegyetemi rangsorban az SZTE agrárképzése a 200 legjobb között van a világon. Ennek időről időre meg kell felelni. Kutatási eredményeink messzemenően a gyakorlatot szolgálják. Karunkon olyan oktató is részt vesz a munkában, aki nemcsak tudományos fokozattal rendelkezik, hanem maga is juhtenyésztő. Nem-

csak tanítja, hanem gyakorolja is a szakmát!”

Közel áll az emberhez

A Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója Antal Gábor köszöntőjében kiemelte: a juhászok jó hagyományörzők. Nagy érték a kezükben például a hagyományos fajta. Az idei rendezvényre érkezett olasz szakember szerint a magyar merinó tenyésztői büszkék lehetnek eredményeikre, mert a magyar merinóból készíthető hústermék a legjobb azok közül, amit az olasz piac igényel. A magyar fehérhúsú tejesharány ezért keresett.

Keresik ugyan, de nem fizetik meg. Erre utalt köszöntőjében Kukovics Sándor, a Juh Terméktanács ügyvezető igazgatója. Az elmúlt évben nagyon mélyen voltak a vágóbárány árak, és csak a második félévben közelítették meg az EU átlagárát. „A

veszteségünk 55-70 euró 100 kilogrammonként. Az idei év is gyalázatosan kezdődött, csak április közepére értük el az EU átlagárát. Most megint csökken az ár, elsősorban a kereslet miatt. Egy kis öröm az ürömben, hogy a migrációnak van számunkra egy pozitív hatása is, a francia és a német piacon keresik termékeinket. Megszűnhet tehát a bárányértékesítés egyiptiacossága. Az olasz kereskedők versenytársat kapnak, és nem játszhatnak az árakkal.”

A főszervező Magyar Juh- és Kecsketenyésztők Szövetsége elnöke Horn Péter akadémikus emlékeztetett arra, hogy a keresztény vallásban a bárány mindig valami pozitív üzenetet tartalmaz. Az irodalomban a juhászt soha nem negatív környezetben, bűntény vagy erkölcstelenség kapcsán ábrázolják, rendszerint szép emberi tulajdonságait emelik ki. Talán az sem véletlen, hogy az ember történetében, amikor saját maga feloldozásáról letért, a bárányáldozatot választotta. Az áldozatot ugyanis csak olyan körből szabadott választani, ami közel áll az ember szívéhez.

A függetlenség jelképei

A XXXIII. Szent György-napi juhásztalálkozót Nagy István, az Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára nyitotta meg. Mint mondta az ősi magyar életformához szorosan hozzá-

tartozott a szilaj állattartás, a pásztorkodás. A pásztorok ma is a függetlenség, a szabadság jelképei.

Az állattartás nem tartozik a könnyű foglalkozások közé, de nagyon fontos szegmense az agráriumnak. A kormány agrárpolitikájában központi szerepet kap az állattenyésztés fejlesztése – mondta az államtitkár. A 2015–2020 közötti ciklusban az Európai Unió agrártámogatásából a korábbinál 180 milliárd euróval nagyobb összeg jut az állattenyésztési ágazatnak. Az új közös agrárpolitika keretein belül nagymértékben bővültek az állattenyésztőket érintő támogatások. Magyarország élt azzal a lehetőséggel, hogy 2015-től az ágazat érdekeit legnagyobb mértékben szolgáló termeléshez kötött konstrukciókat hirdessen meg.

Elindult a Több munkahelyet a mezőgazdaságban program, ennek keretében a tárca nemzeti költségvetésből jelentős, évi mintegy 30 milliárd forintos többletforrást biztosít 2020-ig az állattenyésztési és munkaigényes ágazatoknak. Több ágazat mellett a juhászat is az átmeneti nemzeti támogatás jogcímen minden évben a közösségi jogszabályok szerint nyújtható lehető legnagyobb összegű finanszírozásban részesül. A juhágazat támogatására tavaly összesen mintegy 8 milliárd forint jutott. Ez a szint fennmarad a mostani uni-

ós költségvetési ciklusban 2020-ig. A juh- és kecskeágazat részére a minőségi apaállat állomány érdekében a tenyészkosok és a bakok ellenértékének 75 százalékaig tervez a kormány támogatást nyújtani.

A juh- és kecskeágazat jelentőségét különösen a munkahelyteremtésben, valamint az ökoszisztéma megőrzésében tartja értékesnek a kormányzat. Az ágazat a biztonságos élelmiszerek előállításával jelentősen hozzájárulhat az egészséges táplálkozáshoz. Sajnos azonban a juh- és a kecskehús fogyasztása rendkívül csekély – állapította meg az államtitkár.

Papp Imre tószegi juhász: a fiamnak adtam át a gazdaságot

A juhásztalálkozó lehetőség a szakmai kérdések tisztázására. A gazdák eszmét cserélnek, piacot értékelnek, fajtát, technológiát minősítenek, sokan a juhszövetség szakértőit kérdezzetik a várható változásokról és sajnálkoznak, hogy elöregedett a szakma. Ünneplőbe öltözött idős juhászbembert kérdezem hogylétéről a magnító ceremónia előtt. Panaszodik. Most hagyja abba a juhászkodást, megromlott egészsége miatt. *Papp Imre* 74 éves tószegi juhász fél, „ha le-robbanok, ottmaradnak az állatok gondozatlanul. A fiamnak adom át a gazdaságot.” Van folytatás. Nem megy veszendőbe a több évtizedes munka.

Létszámegegyeztetés

Lapunk kérdésére válaszolva *Hajduk Péter* ügyvezető igazgató elmondta: tisztázódott a KSH és a szövetség állatlétszámmal kapcsolatos vitája. Nevezetesen az, hogy a hivatal szerint évről

évre csökken a juhállomány, a szövetség szerint pedig egyre nő. A minisztérium közreműködésével egyeztető értekezleten beszéltek meg, hogyan oldható fel az ellentmondás.

Mi az ENAR nyilvántartási rendszer és a leltárak alapján mutatjuk ki, hogy 2011 óta folyamatosan, évente 30-40 ezerrel nő az anyajuh létszám – mondta az ügyvezető. Most már közelítjük az egymillió anyajuhot. A metodikában lehet a különbség a statisztikai hivatal, illetve az egyedi nyilvántartás között. A hivatal adatai csökkenést mutatnak, valószínűleg azért, mert csak reprezentatív mintát vesznek, ebből számolják ki, hogy mennyi lehet az állatlétszám. A felek megegyeztek abban, hogy a szövetség a hivatalnak átadja azoknak a tenyésztőknek az elérhetőségét, akik majd adatot szolgáltathatnak. Ugy választották ki őket – kategóriánként –, hogy a kicsitől a legnagyobbakig valamennyi tenyészet képviselve legyen.

Az állatok elnevezésében is rendet kellett tenni: „mi anyajuhnak azokat a nőivarú egyedeket számoljuk, amelyek az európai uniós szakmai előírások szerint az adott évben – a támogatási időszak végére – betölti az éves kort. A KSH az adatszolgáltatóktól csak a leleltett anyák számát kapta meg. A mi nyilvántartásunkban például azok a jerek is szerepelnek, amelyek az idén augusztusban kerülnek kos alá, de csak a jövő évben fognak elleni.”

Az ügyvezető igazgató véleménye szerint az összes juhlétszám szakmailag nem sokat jelent. Csalóka, mert függ az adatközlés időszakától, attól, hogy éppen az ellési időszakban vesznek fel, vagy 2 hónappal később, amikor már eladták a bárányokat. Az összes juhlétszám csak egy pillanatnyi állapotot mutat, ezért a szövetség hitelesnek az anyajuh létszámot tartja.

Piacnyitás

A Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség id. Tóth Imre vándordíjat adományozott *Juhász Pálnak*, a szövetség tenyésztési elnökhelyettesének, több évtizedes tenyésztői munkásságáért. Juhász Pál nemcsak elméleti juhtenyésztő, hanem gyakorlati juhtartó is, emellett a Kapos Ternérő Kft. ügyvezető igazgatója és a társaság vágóhidjának, valamint feldolgo-

A csak dekagrammokban mérhető, egy főre jutó éves átlagos juhhús fogyasztás érdekében öröndetes, hogy a juhásztalálkozó a tömény szakmai ismeretek mellett – tenyésztési, technológiai bemutatók, szaktanácsadás stb. – teret enged a gasztronómiának is. Hagyomány a főzőverseny, amelynek részve-

A főzőverseny dobogósai (balról jobbra): Péter László, Sisák Imre, a harmadik díjat nyert főiskolai csapat díját átvevő tagja

vői évről évre csodálatos ízekkel lepik meg a zsűrit és a fogyasztókat. A juhszövetség nemcsak birkapörköltre hívja meg a résztvevőket ebéddőben, hanem rendszerint más is szerepel az étlapon, az idén például sült báránymáj és bárányölt. A főzőversenyt az idén *Sisák Imre* nyerte, a második *Péter László* lett, a harmadik helyen az SZTE főiskolai kara csapata végzett *Koncz Bálint*, *Szöke Marcell* és *Tokaji Máté* összeállításban. A Magyar Mezőgazdaság Kft. különdíját *Antal Sándor* földéaki juhász kapta.

Antal Sándor Hajós László ügyvezető igazgatótól vette át különdíját, lapunk előfizetését

zó üzemének irányítója. A juhásztalálkozó az ágazat értékesítési lehetőségeiről kérdeztük. Mint mondta: a külpiaci lehetőségeink sokkal nagyobbak, mint amennyit kihasználunk. Saját cége ma már nyolc országba exportál előre csomagolt, hűtött juhhús termékeket. A Kapos Ternérő Japánban lépett ki a világpiacon. Ezt követően hamarosan bevezették a rituális vágásokat és ez új piacok kihasználását tette lehetővé. Kóservágású termékeket itthon és Ausztriában értékesítenek, halat vágású termékekkel az osztrák és a német piacra tudtak kilépni, de ez megnyitotta a svájci piacot is.

Külpiaci lehetőségeink sokkal nagyobbak annál, mint amennyit kihasználunk – mondja Juhász Pál. A piac az ágazat sikerességének az alapja, hanem ismerjük, nem reagálunk a változásokra, a minőségi elvárásokra, nem leszünk sikeresek. Minősé-

gi árut kell előállítani, csak így várható el az ár-érték arányos felvásárlási ár realizálása. Ha ezt követjük, a belső fogyasztás növelésével piaci egyensúlyt, biztonságot tudunk teremteni. Erre azért lenne nagy szükség, mert az olasz piacnak rendkívüli mértékben kiszolgáltatottak vagyunk.

Az agrárpolitikának is van tennivalója az ágazat jövőjét illetően. A diszkriminatív, hátrányos helyzetet jelentő döntéseket kellene megváltoztatni. Például támogatási lehetőségek, a legelők ésszerű hasznosítása. Azok az emberek, akik évtizedeken át legeltették nyájukat saját vagy bérelt gyepeken, most új tulajdonosok jóindulatára vannak utalva. Arcpirító lehet, amikor azt mondja egy földje vesztett juhásznak az új tulajdonos, hogy legeltessen csak nyugodtan, a támogatás az övé.

Gyulai György